

Globularia cordifolia

Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Globularia* is afgeleid van het Latijnse woord 'globulus', wat 'kleine bol' of 'kogel' betekent, en verwijst naar de bolvormige bloemhoofdjes die kenmerkend zijn voor het geslacht. Het soort-epitheton *cordifolia* is samengesteld uit de Latijnse woorden 'cordis' (hart) en 'folium' (blad), wat 'met hartvormige bladeren' betekent. Dit verwijst naar de vorm van de basale bladeren van de plant. De Nederlandse naam is Hartbladige kogelbloem.

Taxonomie

De Hartbladige kogelbloem is een vaste plant die, net als de rest van het geslacht *Globularia*, voorheen in de familie Globulariaceae werd geplaatst, maar tegenwoordig wordt ingedeeld in de Plantaginaceae. De plant is een typische alpiene soort.

- *Rijk*: Plantae
- *Klasse*: Magnoliopsida (Tweezaadlobbigen)
- *Orde*: Lamiales
- *Familie*: Plantaginaceae (Weegbreefamilie)
- *Geslacht*: *Globularia*
- *Soort*: *G. cordifolia*

Synoniemen

Er zijn enkele synoniemen bekend voor *Globularia cordifolia*, hoewel de soortnaam als stabiel wordt beschouwd. Een van de oudere synoniemen is *Globularia bellidifolia*. Er kunnen ook lokale variaties in namen bestaan vanwege de brede verspreiding in de Alpen.

Variëteiten en cultivars

Er zijn enkele benoemde vormen en cultivars van *Globularia cordifolia* die in de handel zijn, voornamelijk geselecteerd op basis van bloei-intensiteit of een nog compactere groeiwijze. Een bekende variëteit is *Globularia cordifolia* var. *nana*, die nog kleiner en meer bodembedekkend is dan de standaardsoort.

Familie

Globularia cordifolia is lid van de Plantaginaceae, de Weegbreefamilie. Dit is een grote en diverse familie die vele kruidachtige planten omvat. Leden van het geslacht *Globularia* onderscheiden zich binnen deze familie door hun kenmerkende, dicht opeengepakte, bolvormige bloemhoofdjes en hun vaak kussen- of matvormende groeiwijze.

Hoogte

De Hartbladige kogelbloem is een zeer lage, matvormende vaste plant. De bladrozetten blijven slechts 2 tot 5 centimeter hoog. De rechtopstaande bloemstelen, waarop de bloemhoofdjes verschijnen, reiken tot een hoogte van ongeveer 10 tot 15 centimeter. De plant kan in de breedte uitgroeien tot een mat van 20 tot 50 centimeter in doorsnede.

Bloemkleur

De bloemkleur is licht blauw tot lavendelblauw of licht lila. De bloemen zijn klein en pluizig en vormen een dicht, bolvormig bloemhoofd dat een diameter van ongeveer 2 centimeter heeft. De meeldraden steken vaak prominent uit de bloem, wat bijdraagt aan het pluizige uiterlijk.

Bladkleur

Het blad van *Globularia cordifolia* is groen en groenblijvend (*evergreen*). De bladeren zijn glanzend, leerachtig en spatel- of omgekeerd eirond van vorm, en versmallen naar een lange steel. De basale bladeren vormen een dichte rozet die de bodem bedekt.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van deze soort valt in het late voorjaar tot de vroege zomer. Over het algemeen bloeit de plant van mei tot en met juli, afhankelijk van de lokale klimaatomstandigheden en hoogte. De bloei is vaak overvloedig wanneer de plant op een geschikte, zonnige en droge plek staat.

Standplaats

Dit is een typische rotsplant of alpiene plant die een open standplaats in de volle zon nodig heeft. De grond moet zeer goed doorlatend, bij voorkeur stenig of grindachtig, en neutraal tot kalkrijk (alkalisch) zijn. Het is essentieel om te zorgen voor bescherming tegen overmatig wintervocht, wat de grootste bedreiging vormt voor deze soort.

Herkomst

Globularia cordifolia is inheems in de bergachtige gebieden van Centraal- en Zuid-Europa, waaronder de Alpen, de Pyreneeën en andere bergketens. De verspreiding strekt zich uit tot in West-Turkije. De plant groeit van nature op kalkgronden, rotsachtige kliffen en in alpiene weiden.

Soort gewas

Het is een groenblijvende, kruidachtige, matvormende vaste plant (*evergreen perennial groundcover*). De plant heeft een houtachtige basis en wordt vaak omschreven als een rotsplant of alpiene plant, wat duidt op de voorkeur voor stenige, goed gedraineerde omstandigheden.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering kan plaatsvinden door zaad, dat in het vroege voorjaar of najaar in een koude bak kan worden gezaaid. Vegetatieve vermeerdering is ook mogelijk door het nemen van stekken aan het einde van de zomer of door het voorzichtig scheiden van individuele rozetten in het voorjaar.

Klimaatzone

Globularia cordifolia is een zeer winterharde alpenplant. De soort is geschikt voor USDA-zones 5 tot 9 en verdraagt temperaturen tot ongeveer -25°C (H6/H7). De belangrijkste vereiste voor overleving in de winter is het vermijden van natte wortels in koude omstandigheden.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Insecten

De Hartbladige kogelbloem is een waardevolle plant voor de lokale fauna en trekt met zijn kleine, nectarhoudende bloemen bijen en andere bestuivende insecten aan. De plant wordt in het algemeen beschouwd als resistent tegen vraat door herten en slakken.

Bronvermelding

<https://www.rhs.org.uk/plants/8048/globularia-cordifolia/details>

<https://nrvwebsite.nl/globularia-cordifolia/>

<https://yarinde.nl/products/globularia-cordifolia>

https://en.wikipedia.org/wiki/Globularia_cordifolia

<https://plantlust.com/plants/28039/globularia-cordifolia/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Globularia</i> (kleine bol/kogel); <i>cordifolia</i> (met hartvormige bladeren)
Taxonomie	<i>Rijk:</i> Plantae, <i>Orde:</i> Lamiales, <i>Familie:</i> Plantaginaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Globularia</i> , <i>Soort:</i> <i>G. cordifolia</i>
Synoniemen	<i>Globularia bellidifolia</i>
Variëteiten en cultivars	<i>Globularia cordifolia</i> var. <i>nana</i> (compactere groei)
Familie	Plantaginaceae (Weegbreefamilie)
Hoogte	5 tot 15 cm (loof 2-5 cm, bloemstengel tot 15 cm)
Bloemkleur	Licht blauw, lavendelblauw of licht lila
Bladkleur	Groen, glanzend, groenblijvend, hart- of spatelvormig
Bloeiperiode	Mei tot en met juli (late lente tot vroege zomer)
Standplaats	Volle zon, zeer goed doorlatende, stenige, kalkrijke grond, beschermen tegen wintervocht
Herkomst	Alpen, Pyreneeën, Centraal- en Zuid-Europa, West-Turkije
Soort gewas	Groenblijvende, kruidachtige, matvormende vaste plant (<i>evergreen perennial groundcover</i>)
Vermeerderingswijze	Zaad, stekken, scheiden van rozetten
Klimaatzone	USDA 5 tot 9 (zeer winterhard)
Insecten	Trekt bijen aan; resistent tegen herten en slakken